

Asia: VN/10556/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi yleistukea koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleistä lausuttavaa esityskokonaisuudesta

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi yleistukilaki. Yleistuki olisi uusi työttömän työnhakijan perustoimeentuloa turvaava etuus. Lieksan kaupunki näkee perusturvan uudistuksen hyvänä, mikäli se parantaa työnteon kannattavuutta, sujuvoittaa sosiaaliturvaa ja yksinkertaistaa etuuksia.

Yleistukeen sisällytettävä ajallisen keston rajaaminen, varattomuusehto ja varallisuusharkinta merkitsisivät työnhakijoiden asemaan merkittävää heikennystä. Näiden kriteerien lisäämistä yleistukilakiin Lieksan kaupunki ei kannata.

- Lausuttavaa esityksen vaikutuksista kotitalouksiin

Harkinnanvarainen yleistuki ei saa heikentää jo heikossa työmarkkina-asemassa olevien toimeentuloa entisestään.

- Lausuttavaa esityksen vaikutuksista toimeenpanijoihin

Lieksan kaupunki pyytää huomioimaan, että mikäli työnhakukeskustelut työvoimaviranomaisen toimipisteessä lisääntyvät, niin tämä on huomioitava myös työvoimaviranomaisten resurssoinnissa, joka osaltaan lisää kokonaiskustannuksia.

- Lausuttavaa esityksen muista vaikutuksista

Ei lausuttavaa.

- Lausuttavaa yleistukilain yleisistä säännöksistä (1 luku)

Ei lausuttavaa.

- Lausuttavaa yleistuen saamisen työvoimapolitiittisista edellytyksistä (2 luku)

Ei lausuttavaa.

- **Lausuttavaa yleistuen määräytymisperusteista (3 ja 4 luvut)**

Ei lausuttavaa.

- **Lausuttavaa yleistuen toimeenpanosta ja muutoksenhausta (5 ja 6 luvut)**

Ei lausuttavaa.

- **Lausuttavaa yleistuen tietojen saamista ja luovuttamista koskevista ehdotuksista (7 luku)**

Ei lausuttavaa.

- **Lausuttavaa yleistuen rahoituksesta (8 luku)**

Ei lausuttavaa.

- **Lausuttavaa yleistukilain ehdotetusta voimaantulosta (9 luku)**

Ei lausuttavaa.

- **Muuta lausuttavaa ehdotetusta yleistukilaista**

Ei lausuttavaa.

- **Lausuttavaa peruspäivärahaa koskevien säännösten kumoamista koskevasta ehdotuksesta**

Ei lausuttavaa.

- **Lausuttavaa työmarkkinatukea koskevien säännösten kumoamista koskevasta ehdotuksesta**

Ei lausuttavaa.

- **Muuta lausuttavaa työttömyysturvalakiin ehdotetuista muutoksista**

Ei lausuttavaa.

- **Lausuttavaa yleistuen saajalle järjestettävien työnhakukeskusteluiden jaksosta**

Työnhakukeskustelujen ja täydentävien työnhakukeskustelujen järjestäminen yleistuen saajalle on uusi pykälä ja siinä säädettäisiin työnhakijan palveluprosessiin kuuluvien työnhakukeskustelujen ja täydentävien työnhakukeskustelujen järjestämisestä yleistukea saavalle työnhakijalle.

Tavoitteena on, että työvoimaviranomaisten velvollisuutena on järjestää yleistuen saajan työnhakukeskustelut ja täydentävät työnhakukeskustelut lähtökohtaisesti työvoimaviranomaisen toimipisteessä silloin kun työttömyys on pitkittynyt. (alle 25-vuotiailla silloin kun on yleistukea maksettu 180 päivää ja yli 25-vuotiailla silloin kun työttömyys on kestänyt yli 400 päivää).

Mikäli työvoimaviranomaisella on riittävästi resursseja, Lieksan kaupunki näkee kasvokkain tapahtuvien työnhakukeskustelujen huomattavasti tehokkaimmiksi, joten muutosehdotus on kannattava silloin, kun työttömyys on pitkittynyt.

Nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi lähitapaamisena järjestetyt työnhakukeskustelut ja erilaisten palvelujen saatavuus nähdään erittäin tärkeinä, joten niihin kannattaa panostaa.

- Lausuttavaa yleistuen saajalle järjestettävien työnhakukeskusteluiden sisällöstä

Työnhakukeskustelujen sisällön ohjeistukseen liittyvä lakipykälä on tärkeä, koska siinä opastetaan työvoimaviranomaisia arvioimaan erityisesti työttömyyden pitkittymisen syitä. Pitkittyneen työttömyyden taustan selvittämiseksi on varmistettava, että palvelutarpeen arvioinnissa on huomioitu osaamisen ja ammattitaidon merkitys ja näin arvioitavaksi tulisi myös se, onko työnhakijalla mahdollista koulutustarvetta. Lieksan kaupunki näkee tärkeäksi, että työnhakukeskusteluissa otetaan yleistuen saajan todellinen tilanne, työ- ja toimintakyky ja pitkittynyt työttömyys tehokkaammin esille ja, että edelleen ohjaus tarkoituksenmukaisiin palveluihin on mahdollista.

- Muuta lausuttavaa työvoimapalveluiden järjestämislakiin ehdotetuista muutoksista

Ei lausuttavaa.

Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Uusi rahoitusmalli, pienentyneet valtion osuudet sekä muut työllisyydenhoidosta kerääntyvät maksut lisäävät kuntien kustannuksia huomattavasti. Kun palkkatukityöllistäminen, työkokeilut ja erilaiset valmennukset eivät poista työnhakijoita kuntaosuuksiltaan, niin työvoimaviranomaisen tarjoamia palveluja on työnhakijoille tarjolla entistä vähemmän. Kannustava rahoitusmalli ei ole vielä osoittautunut valtakunnallisesti tehokkaaksi toimintamalliksi.

Laki työttömyyskassalain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki yleisestä asumistuesta annetun lain 12 §:n 2 momentin muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024–2027 annetun lain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki takuueläkkeestä annetun lain 19 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki kansaneläkelain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki työntekijän eläkelain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki yrittäjän eläkelain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki maatalousyrittäjän eläkelain 32 ja 46 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki merimieseläkelain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki julkisten alojen eläkelain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki työtapaturma- ja ammattitautilain 141 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain 97 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 4 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 3 a §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki työsopimuslain 12 luvun 3 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki merityösopimuslain 12 luvun 3 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 45 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 2 ja 31 a §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki tuloverolain 93 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta annetun lain 60 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki opintotukilain 6 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 20 ja 21 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki ulosottokaaren muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

Laki oikeudenkäynnistä vakuutusoikeudessa annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Ei lausuttavaa.

4. Muuta lausuttavaa

Ei lausuttavaa.

Hyvärinen Marika
Lieksan kaupunki